

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 35. Vnctionem olei in catechismo adhibitam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

test. Etenim impositione manus ea reconciliatio significabatur, qua, qui extra Ecclesiam fuerat cum Ecclesia gratiam inibat: eo quod reconciliatio, ut in absolutione eius, qui conscientia sordes confessione deterfit, vel anathematis vinculo fuerat irretitus, per quãdam manuum impositionem fieri solita sit. Varia manus impositionis genera hoc loco afferri possunt: sed non necesse est. constituto enim eo, quod ad rem presentem pertinet, in catechismo manum super caput impositam esse, reliqua deinceps persequemur.

Vntionem olei in catechismo adhibitam.

CAP. XXXV.

AC quoniam baptismus ad Christiani nominis assecutionem nos adducit optimo iure Patres statuerunt, ut ante baptismum ceremonia adhiberetur, qua homines, *Christi*, merito dici possent. Ea in olei vntione sita erat. quae quidem ceremonia cum ab ipsis Apostolis seruata, preceptaque sit, ea perpetuo catholica Ecclesia vsa est. ad cuius rei probationem duplici via, & ratione possumus peruenire. Prima est, cum Patres, qui ab Ecclesiae primordiis, atque omni deinceps tempore floruerunt, quique Ecclesiasticae observationis locupletissimi testes sunt, in medium adducimus. Ex his vero nullus est, qui eius consuetudinis non aperte meminerit: quorum testimo-

nia sigillatim citare, quoniam infiniti labo-
 res, suffecerit attulisse, quæ insignite
 religionis magistri suis scriptis testata reli-
 runt. Primus igitur aduocetur Author Cere-
 moniarum, qui lib. 3. cap. 17. docet, oleum in
 techesi spiritum sanctum significasse. hinc
 bis: *baptismus datur in mortem filij, aqua ad-
 tur pro sepultura, oleum pro spiritu sancto, signum
 crucis pro cruce, Chrisma confirmatio confessionis*
 & lib. 7. ca. 23. idem tradit, inquit: *Primo
 prius oleo sancto, deinde baptizabis aqua, post
 signabis unguento chrisma, ut sit oleum in-
 nis participatio spiritus: a qua symbolum mortis
 gentum chrismae sigillum passionum. Rursum
 dem ca. 42. cum ceremoniarum ordinem
 scriberet, ait: post renunciationem vero, cum
 bitur Christo, dicat: *ad scribor, & credo, post
 fessionem venit ad olei unctionem. Deinde in
 tem veniant, quæ Clemens Pontifex episcopus
 offic. Sacerd. & cleric. scripsit, hinc ipsius
 ptizandi ordinem tradens: baptizetur
 que in aquis perennibus, nomine trine beatitudinis
 super se inuocato, perunctus primum oleo per
 nem sanctificato: ut ita demum per hæc confes-
 possit percipere de sanctis. tum S. Dionisij
 tas addatur: qui quidem cum multis aliis
 locis hanc consuetudinem profiteretur, & ce-
 cer, tum vero præcipue cap. 2. Eccles. Hiero-
 vbi inquit: posteaquam ter rursus profusus est
 ille, cum precatus est, benedicit, manusque imponit
 cum ei plane vestes ministri detraxerunt, cum
 dotes sacrum unctionis oleum afferunt: ipse, cum
 ungenti, & persundendi ter exprimendo signum**

in principium fecit, virumque deinceps perfunden-
 tum toto corpore sacerdotibus tradidit, ad matrem
 adoptionis venit, &c. His vero mirum in modū
 congruunt, quæ S. Iustinus martyr semper do-
 cuit, atque in primis lib. responson. ad Chri-
 stian. quæstion. ait enim: veteri oleo inungimur,
 et Christi, inique fiamus, unguento autem ad re-
 cordationem eius, qui unguenti unctionem sepultura
 suam esse putavit. Suppetit etiam Theophili An-
 tiocheni locus lib. i. ad Autolyc. vbi oleo vn-
 gendi consuetudinem ex variis rebus, quæ vn-
 ctione dignitatem acquirunt, ita commendat:
 quis mortalium, qui progreditur in hanc vitam, quæ
 certaminum arena est, non oleo inungatur? quodnam
 opus ornatum haberi potest, nisi perungatur, & quasi
 splendore illustretur? Præterea aer, & omnis, quæ sub
 celo est, creatura, quodammodo spiritu, & lumine
 inungitur, & tu recusas macerari Dei oleo? certe nul-
 la ex aliis Christianorum nomen traximus, quam
 quod divino oleo perfundimur. Nec alienum ab
 hoc loco fore existimo, si Tertulliani verba
 subiiciam, quæ lib. de resurrect. carn. haben-
 tur: caro (inquit cap. 8.) abluitur, ut anima ema-
 netur, caro ungitur, ut anima consecretur. Affinia
 sunt, & illa S. Basilij lib. de Spirit. Sanct. ca. 27.
 consecramus aquam baptismatis, & oleum unctio-
 nis, atque ipsum a deo baptizandum. Sed quibus-
 nam ex scripturis? num ex silentio prodita & my-
 stica, siue arcana traditione? ipsum porro olei vn-
 ctionem quanam scripta docuit doctrina? & San-
 cti Ambrosij lib. i. de sacrament. cap. 2. ve-
 nimus ad fontem, ingressus es: considera, quos vi-
 deri, quid locutus sis, considera; repere diligenter

occurrit tibi leuita, occurrit presbyter, vnctus est
athleta Christi, quasi lucifer huius seculi luciferus, &c. Et S. Augustini tractat. 44. in Epistolam
Ioan. ecce modo loquor, vt fidelibus, & catechu-
nis, quod dixi de spuro, & luto, quia Verbum
factum est, & hoc catechumeni audiunt, sed non
sufficit, ad quod inuncti sunt, festinant ad lumen
si lumen inquirunt. Ac Smaragdus præterea
eo aperte in Epist. Sabb. Pentecost. oleum
tionem in baptismo adhibitam esse, affirmat
vt eius verba nullis possint hæreticorum
nefariorum interpretationibus obsecrari
sum, queso, audiamus: vnde etiam his, qui
tandem sunt, pectus de oleo, & scapula tanguntur.
Vt illius olei, sancti videlicet spiritus vnctio
ti, contra omnia prospera, siue aduersa sint
specti. Denique confirmatur Rabani
authoritate lib. 1. de Institut. cleric. cap. 2.
hanc quæstionem diligentissime tractat.
getur, inquit, illius tunc pectus de oleo sancto
cum inuocatione sanctæ Trinitatis, vt nulla
latentis inimici in eo resideant, sed in fide sancti-
tatis mens eius confortetur, ungetur & scapula
pulas de eodem oleo, vt undique muniatur, & om-
na opera faciendâ per Dei gloriam roboretur. *Alia*
restat via, qua sanctæ Ecclesiæ consuetudo
in iis, quæ ad vnctionem pertinent, inuenitur
re liceat, eorum scilicet, qui in baptismo vncti
fuerunt, exempla, quorum cum magna copia
lectoribus ex veterum historia suppetat. *Quæ*
est, cur in eis afferendis diutius immoretur
vnum tamen adducam maxime illustre, &
perspicuum, ex quo iudicium de cæteris fieri

fieri poterit. hoc in Constantini Magni vita legimus, qui subeunte animum impurae vitae penitentia, cum sacro lauacro admouendus esset, praeter alias Ecclesiae caeremonias, etiam oleo delibutus fuit, vt est apud Nicephorum Callistum lib. 7. cap. 33. iam oleo inunctus Constantinus lauacrum ingreditur: atque more recepto sanctissime Trinitatis fit invocatio. Si quis autem de huius vnctionis vsu curiosius interroget, nu ab Apostolis, an vero ab eorum successoribus institutus fuerit, quamquam Honorius Augustodunensis libris, qui gemma animae inscribuntur, lib. 3. cap. 106. ad Clementem retulit, sic scribens: sciendum est, quod Apostoli, & eorum discipuli in fluminis, vel stagnis, vel in fontibus baptizabant: sed Clemens, docente Petro, chrisma, vel oleum addidit: tamen, quin ego ab Honorio discrepem, nullo modo facere possum. existimo enim, non Clementem, sed Apostolos vnctionis adhibendae authores fuisse. quod docendi causa potius assero, quam quo Honorium reprehensum velim. meae autem opinionis fundamentum in Authoris Constit. Apostolic. verbis positum est. nam, cum ille lib. 3. cap. 17. & lib. 7. cap. 23. & 42. vnctionis olei meminerit, perspicuum est, Apostolos Clemente priores eam instituisse. Neque tamen Honorius valde reprehendendus est: tum quod eo loco potius de vsu in fluminis baptizandi, quam de vnctione tractaret: tum etiam quia dubitandi particula vsus est, chrisma, vel oleum, scribens: vt, ne se quidem illud certo affirmasse, declararit.

Vnctionis vsus ab Apostolis institutus.